

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: X, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Týlem
sídlem Škroupova 561, 530 03 Pardubice

proti
žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje, IČ 70892822
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2023, č. j. KrÚ
46909/2023/ODSH/16

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 25. 5. 2023, č. j. KrÚ 46909/2023/ODSH/16 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci k rukám jeho právního zástupce JUDr. Martina Týle, advokáta, náklady řízení ve výši 20 342 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. V tomto rozsudku se soud zabývá posouzením zániku odpovědnosti žalobce za přestupek v dopravě v důsledku uplynutí promlčecí doby, a to ve spojení s určením správné doručovací adresy účastníku řízení.

I. Shrnutí stavu věci ve správním řízení

2. Magistrát města Pardubic, odbor správních agend, oddělení přestupků (dále také jen „*správní orgán I. stupně*“) rozhodnutím ze dne 1. 6. 2022, č. j. OSA/P-1154/21-D/67 ve znění opravného usnesení ze dne 16. 6. 2022, č. j. OSA/P-1154/21-D/76 (dále také jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v rozhodném znění (dále také jen „*zákon o silničním provozu*“) a uložil mu pokutu ve výši 6 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Uvedeného přestupku se měl žalobce jako řidič motorového vozidla dopustit z nedbalosti tím, že dne 13. 7. 2021 v obci Pardubice měl překročit nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 50 km/h, čímž měl porušit ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.
3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím specifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil (dále také jen „*napadené rozhodnutí*“). Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasil.

II. Žaloba a její obsah

4. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou dle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“). Domáhal se zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
5. Podstatou žalobních tvrzení je, že napadené rozhodnutí nebylo žalobci nikdy řádně doručeno, nenabylo právní moci. Žalobce zejména tvrdil, že při doručování napadeného rozhodnutí žalobci na adresu Jirákova 580, Heřmanův Městec nemohla nastat dne 5. 6. 2023 fikce doručení ve smyslu § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), neboť se nejednalo o adresu pro doručování ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu. Svůj názor odůvodnil zejména tím, že uvedenou adresu žalobce nesdělil přímo některému ze správních orgánů, ale je uvedena toliko v oznámení o přestupku, případně tím, že určení uvedené adresy jako doručovací bylo zrušeno udělením plné moci právnímu zástupci a po odvolání plné moci nemohlo dojít k „obnovení“ původní „doručovací adresy“. O napadeném rozhodnutí se dozvěděl poprvé až dne 12. 10. 2023.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a poukázal na oznámení o překročení nejvyšší dovolené rychlosti podepsané žalobcem, z něhož vyplývá výše uvedená adresa pro doručování, a dále na údaje na poštovní doručence, dle kterých bylo za použití § 24 odst. 1 správního řádu na napadeném rozhodnutí vyznačeno datum nabytí právní moci (5. 6. 2023). Zdůraznil, že na sdělené adrese v Heřmanově Městci si žalobce převzal příkaz, kterým správní orgán I. stupně ve věci nejdříve rozhodl.

IV. Další průběh řízení

7. Krajský soud usnesením ze dne 25. 3. 2024, č. j. 36 A 11/2023-25 žalobu odmítl, neboť měl za to, že nebyla podána včas. Vycházel ve shodě s žalovaným z toho, že napadené rozhodnutí bylo řádně doručeno žalobci na jím zvolenou adresu pro doručování v Heřmanově Městci dne 5. 6. 2023 za použití fikce doručení dle § 24 odst. 1, § 19 odst. 4 a § 20 odst. 1 správního řádu. Žalobce podal žalobu dne 4. 12. 2023, tedy až po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty. Námitky žalobce vyhodnotil krajský soud jako nedůvodné. Adresu pro doručování, kterou žalobce sdělil policejnímu orgánu při silniční kontrole, považoval krajský soud za účinnou i pro oba správní orgány, udělení a následné odvolání plné moci neměly vliv na určenou adresu pro doručování. Irelevantní dle soudu bylo i sdělení žalobce, že se na adrese pro doručování prakticky nezdržuje.
8. Proti výše označenému usnesení krajského soudu podal žalobce kasační stížnost. Rozsudkem ze dne 9. 8. 2024, č. j. 5 As 82/2024-31, který nabyl právní moci dne 12. 8. 2024, Nejvyšší správní soud výše uvedené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Dospěl totiž závěru, že krajský soud nesprávně odvodil počátek lhůty pro podání žaloby od doručení napadeného rozhodnutí žalobci na adresu pro doručování v Heřmanově Městci prostřednictvím fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu. Dle Nejvyššího správního soudu však adresa pro doručování sdělená žalobcem policejnímu orgánu při silniční kontrole nebyla účinná pro žalovaného jako odvolací správní orgán. Žalovaný byl povinen doručovat žalobci na adresu trvalého pobytu. Pokusy o doručování na jinou adresu nebylo možné považovat za řádné, proto s nimi nelze spojit účinky náhradního doručení ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu.
9. Následně žalobce soudu sdělil, že má za to, že odpovědnost za přestupek z důvodu promlčení zanikla. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a řízení zastavil.

V. Přezkum věci soudem

10. Krajský soud vázán názorem Nejvyššího správního soudu věc opětovně přezkoumal. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu se nejprve z úřední povinnosti zabýval tím, zda nedošlo k uplynutí promlčení doby a s tím spojenému zániku odpovědnosti žalobce za přestupek. K tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 25. 1. 2024, č. j. 4 As 289/2022-47, dle kterého: „... se otázkou zániku odpovědnosti za správní delikt či přestupek uplynutím času správní soudy všech stupňů zabývají z úřední povinnosti.“, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 2. 2020, č. j. 10 As 156/2018–110 nebo nález Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07.
11. Dle § 29 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále také jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) *odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby.*
12. Dle § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky *promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.*
13. Dle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky *promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k*

ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.

14. Dle § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve znění účinném do 31. 1. 2022, *promlčecí doba se přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku, b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.*
15. V dané věci je podstatné, že předmětného jednání, v němž byl správními orgány spatřován přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu, se měl žalobce dopustit dne 13. 7. 2021. Prvním úkonem ve správním (přestupkovém) řízení bylo vydání příkazu z 21. 10. 2021, který byl žalobci doručen dne 5. 11. 2021. Tím došlo poprvé k přerušení roční promlčecí doby dle § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění účinném do 31. 1. 2022, a začala běžet nová roční promlčecí doba. Vzhledem k tomu, že uvedený příkaz byl odporem žalobce zrušen, pokračoval správní orgán I. stupně v řízení a dne 7. 6. 2022 vydal (vypravil k odeslání datovou zprávu) ve smyslu § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu prvostupňové rozhodnutí, kterým uznal žalobce vinným z výše uvedeného přestupku. Tím došlo znovu k přerušení promlčecí doby a začala běžet další roční promlčení doba. Aby nedošlo k zániku odpovědnosti žalobce za projednávaný přestupek, bylo dle zákona třeba, aby napadené rozhodnutí žalovaného jako odvolacího správního orgánu nabylo právní moci ve lhůtě 1 roku od vydání prvostupňového rozhodnutí, tedy nejpozději dne 8. 6. 2023 s tím, že předpokladem nabytí právní moci je řádné oznámení (doručení) napadeného rozhodnutí žalobci.
16. Dle názoru Nejvyššího správního soudu byl žalovaný povinen doručovat napadeného rozhodnutí žalobci na adresu trvalého pobytu v Praze, nikoliv na adresu sdělenou žalobcem policistům při silniční kontrole. Z předložených správních spisů nevyplývá, že by bylo napadené rozhodnutí žalobci na adresu trvalého pobytu vůbec doručováno. Žaloba byla podána soudu dne 4. 12. 2023. Správní spis obsahuje pouze doručenkou, dle které bylo napadené rozhodnutí žalobci doručováno na adresu v Heřmanově Městci. Lze tedy shrnout, že v rámci roční promlčecí lhůty běžící od vydání prvostupňového rozhodnutí nedošlo k řádnému doručení napadeného rozhodnutí žalobci, napadené ani prvostupňové rozhodnutí tak nenabýly právní moci a odpovědnost žalobce za projednávaný přestupek z důvodu uplynutí promlčecí doby dle § 29 písm. a) ve spojení s § 30 písm. a) a § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky dnem 9. 6. 2023 zanikla.
17. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). Soud nevyhověl návrhu žalobce, aby řízení zastavil, neboť takový postup procesní předpisy neumožňují.
18. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu (i Nejvyššího správního soudu) vysloveným v tomto rozsudku. Namíste bude zvážit postup dle § 90 odst. 4 správního řádu.

VI. Náklady řízení

19. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Úspěšným byl žalobce, proto mu byla proti žalovanému přiznána náhrada nákladů řízení před krajským i Nejvyšším správním soudem. Za důvodně vynaložené náklady soud považuje náklady spojené se třemi úkony právní služby, a to: (i) převzetí a příprava

zastoupení, (ii) sepis žaloby, (iii) sepis kasační stížnosti; za repliku k vyjádření žalovaného soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť jde v podstatě o zopakování žalobní argumentace. Za každý úkon činí odměna 3 100 Kč, k tomu náleží třikrát režijní paušál po 300 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Dále byla žalobci přiznána náhrada soudního poplatku za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a kasační stížnosti ve výši 5 000 Kč. Odměna a náhrady advokáta se zvyšují o 21 % DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celkem tak bylo žalobci přiznáno na nákladech řízení 20 342 Kč.

20. Platební místo vyplývá z ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), za použití § 64 s. ř. s. Lhůta k peněžitému plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 23. říjen 2024

Jaroslav Vávra, v. r.
soudce